

PRAWIDŁA STRZELAŃ MYŚLIWSKICH NA ZAWODACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ PZŁ

§1.

Na strzelnicach Polskiego Związku Łowieckiego prowadzi się strzelania, odpowiadające sposobom polowania na podstawowe gatunki zwierzyny, występujące w naszych łowiskach. I tak uczymy strzelać:

śrutem	- do rzutków na osi myśliwskiej,
- do rzutków na kręgu myśliwskim,
- do rzutków na przelotach,
- do makiety zająca w przebiegu,
kulami	- do makiety dzika w przebiegu,
- do makiety rogacza,
- do makiety lisa.

Aby ujednolicić zasady współzawodnictwa na zawodach w strzelaniach myśliwskich, obowiązują na strzelnicach PZŁ następujące Prawidła:

ROZDZIAŁ I. Przygotowanie strzelnic i urządzeń technicznych przed rozpoczęciem strzelań

§2.

Za przygotowanie urządzeń do prawidłowego przeprowadzenia konkurencji odpowiedzialny jest organizator zawodów.

§3.

1. Wyrzutnie do rzutków na osi myśliwskiej należy tak wyregulować, żeby spełniały trzy podstawowe warunki:
 - 1) kierunek lotu rzutków z wyrzutni środkowej wypadał na przedłużeniu linii przechodzącej przez środkowe (trzecie) stanowisko strzeleckie i środkową wyrzutnię a z bocznych wyrzutni krzyżował się, nie wykraczając poza przedłużenie strefy przechodzącej przez skrajne stanowiska strzeleckie i środkową wyrzutnię,
 - 2) tory lotu rzutków rozmieszczone były na różnych wysokościach, jednak mierzone na dziesiątym metrze od wyrzutni, nie były niższe niż 1,5 metra i nie wyższe niż 4 metry nad poziom stanowisk strzeleckich,
 - 3) aby rzutki dolatywały od wyrzutni na odległość mierzoną horyzontalnie na poziomie stanowisk strzeleckich, nie bliżej niż 55 i nie dalej niż 65 metrów,
2. W przypadku maszyny pływającej, podstawowe zasady ustawienia nie ulegają zmianie (tor lotu i zasięg).

3. Jeżeli strzelnica wyposażona jest w urządzenia do strzelania dubletów z wyrzutni środkowych, należy te urządzenia tak wyregulować, żeby dodatkowo spełniały następujące warunki:

- 1) kierunki toru lotu obu rzutków odchyłały się od umownej linii przechodzącej przez środkowe stanowisko strzeleckie i środek wyrzutni około 1 metr w prawo lub w lewo, w punkcie odległym o 10 metrów od wyrzutni,
- 2) wysokość lotu obu rzutków była podobna,
- 3) drugi rzutek powinien podążać za pierwszym w odległości co najmniej 5 metrów.

§4.

Wyrzutnie na kręgu myśliwskim należy tak wyregulować, żeby rzutki z obydwu wyrzutni w miejscu krzyżowania się przelatywały na wysokości około 4,5 metra (z tolerancją 0,5 metra) a dolatywały na odległość mierzoną horyzontalnie na poziomie stanowisk strzeleckich, nie bliżej niż 55 i nie dalej niż 65 metrów od wyrzutni.

§5.

Wyrzutnie do rzutków na wieży przelotów należy tak wyregulować, żeby spełniały następujące warunki:

1. Kierunek toru lotu rzutków wypadł na linii przechodzącej od wyrzutni przez środkowe (drugie) stanowisko strzeleckie, w przypadku maszyny ruchomej tory lotu rzutków nie mogą przekraczać linii przebiegających od wyrzutni do skrajnych stanowisk strzeleckich,
2. Wysokość lotu rzutków nad linią stanowisk strzeleckich wynosiła 20 metrów,
3. Rzutki przelatywały na odległość od wyrzutni do środkowego stanowiska strzeleckiego (ca 30 metrów) w czasie od 1,4 do 1,6 sekundy.
4. Jeżeli strzelnica wyposażona jest w urządzenia do strzelania dubletów, należy urządzenia te tak wyregulować, aby drugi rzutek podążał za pierwszym w odległości co najmniej 5 metrów.

§6.

Każdy rzutek, niezależnie od rodzaju strzelania, winien podążać, po wyjściu z maszyny, po wyznaczonym mu torze.

§7.

1. Urządzenie ruchomej makiety zająca powinno być wykonane z blachy (3,5 - 5,0 mm) tak, aby przedstawiała zająca w skoku, długość makiety - licząc od piersi do nasady omyka - winna wynosić 45 cm, a wysokość, mierzona na środku zapadki - 17 cm. W odległości 4 cm od początku makiety (na piersi makiety), wycinamy prostokątny poziomy otwór o wymiarach 16 x 12 cm, za którym znajduje się zapadka o 1 cm większa na wszystkich bokach od otworu i wykonana z blachy 4 mm. Sprężyny i urządzenie zwalniające wg uznania konstruktora.
2. Makieta zająca musi być tak wyregulowana, aby zwalniała urządzenie sygnalizujące trafienie pod naciskiem 1 kg w każdym miejscu zapadki, jak również, aby przy

strzałach z odległości 40 metrów nabojem dozwołonym do strzelania zająca, zaznaczała trafienie (wskaźnik zaznaczający trafienie z materiału koloru jaskrawego). Wskaźnik zaznaczający trafienie nie może być widoczny przed strzałem.

3. Makieta zająca powinna być ustawiona na urządzeniu poruszającym ją w taki sposób, aby odległość pomiędzy dolną jej częścią a poziomem gruntu lub belki wynosiła 14 cm. (Uwaga: poziom belki równa się poziomowi stanowiska).
4. Makieta zająca porusza się w obu kierunkach na przebiegu, przechodząc jego długość 6 metrów w polu widzenia strzelca w czasie od 1,4 do 1,6 sekundy. Odległość od stanowiska do makiety wynosi 35 metrów.

§8.

Urządzenia ruchomej makiety dzika należy tak wyregulować, żeby makieta poruszała się w obu kierunkach na przebiegu, przechodząc jego długość 10 metrów w polu widzenia strzelca w czasie od 2,4 do 2,6 sekundy. Odległość od stanowiska do makiety wynosi 50 metrów.

§9.

Makiety rogacza i lisa należy ustawić pionowo i prostopadle do osi strzelania, tak by były wyraźnie widoczne ze stanowisk strzeleckich. Wzdłuż osi strzelania należy ustawić przesłony, aby wyeliminować możliwość oddania strzału do niewłaściwej makiety. Organizator określa wzajemne położenie makiet z tym, że odległość pomiędzy sylwetkami musi wynosić co najmniej 15 cm. Odległość od stanowiska do makiet wynosi 100 metrów.

§10.

Organizator zawodów jest zobowiązany zapewnić obsługę techniczną do odbioru strzelnicy przez sędziego głównego oraz odpowiada za sprawność urządzeń i możliwość ich regulacji. Organizator na wniosek sędziego głównego lub stanowiskowego zobowiązany jest usunąć przeszkody uniemożliwiające odbiór strzelnicy lub przeprowadzenie zawodów.

ROZDZIAŁ II. Zasady bezpieczeństwa

§11.

1. Na strzelnicach obowiązują zasady bezpieczeństwa zgodne z ustawą o broni i amunicji z dnia 21 maja 1999r., a w szczególności z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 marca 2000r. w sprawie wzorcowego regulaminu strzelnic oraz ustawą prawo łowieckie z dnia 13 października 1995r. i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz.
2. W szczególności na strzelnicach należy przestrzegać następujących zasad bezpieczeństwa:
 - 1) broń na strzelnicy nosi się rozładowaną, bez pokrowców i bez pasów z otwartymi komorami naboju, podczas strzelania nie można zakładać pasów na broń,
 - 2) ładowanie broni, składanie się, celowanie i strzelanie dozwolone jest wyłącznie

- na stanowisku strzeleckim z lufą zwróconą w kierunku makiet lub lotu rzutków, z chwilą rozpoczęcia strzelania we właściwej kolejności,
- 3) broń śrutową wolno ładować najwyżej dwoma, a kulową jednym nabojem,
 - 4) przyspiesznik wolno napinać wyłącznie przy strzelaniu do celów nieruchomych. Napięcie przyspiesznika może nastąpić tylko po dokładnym rozpoznaniu celu i złożeniu się z lufami zwróconymi w jego kierunku, jeżeli strzał nie nastąpił, broń należy zabezpieczyć przed możliwością oddania strzału, a następnie zwolnić przyspiesznik, przy uwzględnieniu jednak reguł opisanych w §27 pkt 3,
 - 5) nie wolno obracać się z bronią na stanowisku strzeleckim i opuszczać go zanim nie nastąpi otwarcie komór nabojoych oraz całkowite rozładowanie broni,
 - 7) strzelający musi przerwać strzelanie jeżeli na przedpolu strzelnicy ukażą się ludzie, zwierzęta lub powstanie inne zagrożenie, albo podana zostanie komenda do przerwania strzelania,
 - 8) na strzelnicy zabrania się spożywania alkoholu lub używania środków odurzających oraz przebywania na jej terenie osób będących pod ich wpływem.
3. Zawodnik jest odpowiedzialny za stan techniczny broni, zapewniając bezpieczeństwo jej obsługi i użytkowania oraz odpowiednią celność niezależnie od tego, czy strzela z broni własnej, czy z broni użyczonej.
 4. Przed każdorazowym załadowaniem broni zawodnik jest zobowiązany skontrolować drożność luf (lufy).

ROZDZIAŁ III. Ogólne zasady strzelania

§12.

Strzelanie przeprowadza się w seriach, których układ i wielkość oraz zasady wartościowania strzałów w punktach określa organizator zawodów, zależnie od ich zakresu i rangi, w regulaminie zawodów.

§13.

Do strzelań myśliwskich wolno używać każdego rodzaju broni śrutowej i kulowej, uznanej przez rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz za broń myśliwską przy uwzględnieniu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 marca 2000r. w sprawie rodzajów szczególnie niebezpiecznych broni i amunicji oraz rodzajów broni odpowiadającej celom, w których może być wydane pozwolenie na broń. Broń może być wyposażona w celownicze przyrządy optyczne.

§14.

W czasie zawodów wolno zmienić broń. W przypadku awarii broni podczas trwania konkurencji, zawodnik może ją wymienić w ciągu 5 minut.

§15.

Przy strzelaniu śrutem wolno używać nabojów z naważką śrutu nie przekraczającą 36 gramów i śrutem nie grubszym niż 2,5 mm przy strzelaniu do rzutków i nie grubszym niż 3,5 mm przy strzelaniu do makiety zająca.

§16.

Przy strzelaniu kulami wolno używać nabojów myśliwskich o kalibrach i energii dozwolonych przepisami łowieckimi, w tym podczas strzelania do makiety lisa można używać kul o energii przekraczającej 500 J na 100 metrach od wylotu lufy.

§17.

Strzelanie przeprowadza się w grupach sześciuosobowych. W uzasadnionych przypadkach grupa może być mniej liczna. Kolejność strzelania poszczególnych grup, a w grupach - strzelców, odbywa się według losowania lub ustaleń organizatorów.

§18.

Strzelać wolno tylko po złożeniu się do strzału w postawie stojącej, ze stopami w granicach stanowiska strzeleckiego. Złożenie się do strzału oznacza przyłożenie kolby do ramienia lub tzw. dołka strzeleckiego i skierowanie lufy w stronę celu. Strzelanie odbywa się z wolnej ręki, z tym zastrzeżeniem, że do makiety rogacza i lisa można używać podpórki w postaci słupka stałego lub pastorału. Podpórka może służyć wyłącznie do podparcia dłoni podtrzymującej broń.

§19.

Przed złożeniem się do strzału na stanowisku strzeleckim obowiązuje postawa gotowości, przy której strzelec powinien trzymać broń oburącz, skierowaną wylotami luf w kierunku strzelania i w taki sposób, aby stopka osady broni znajdowała się na wysokości biodra.

§20.

Na osi myśliwskiej oraz przy strzelaniu do makiet zająca i dzika uruchomienie celów odbywa się po przyjęciu przez strzelca postawy gotowości. Strzelec powinien wyraźnie skłonem broni lub sylwetki zaznaczyć swoją gotowość do strzału.

§21.

Składanie się na stanowiskach strzeleckich przed ukazaniem się celu jest niedozwolone.

§22.

Oddanie strzału przed ukazaniem się celu traktuje się i zalicza jako chybienie, w przypadku konkurencji śrutowych zawodnik nie ma prawa oddać drugiego strzału.

§23.

Przy strzelaniu śrutem wolno oddać do każdego celu (przy rzutkach również do dubletu) nie więcej niż dwa strzały. Przy strzale do dubletów ocenia się wynik strzału bez względu na kolejność trafienia. Przy strzelaniu kulami wolno oddać nie więcej niż pięć strzałów do jednej

makiety, przy czym do ruchomej makiety dzika oddaje się 10 strzałów - po jednym strzale w czasie każdego przebiegu.

§24.

Strzał uznaje się za celny (skuteczny), jeśli w jego wyniku rzutek zostanie rozbity (rzutek uznaje się za rozbity, jeżeli sędziowie stwierdzą wyraźny odłamek), makieta zajmująca uwidoczni trafienie albo pocisk pozostawi przestrzelinę w granicach pierścieni na makiecie. Za pierścień trafiony uznaje się pierścień, do którego jest co najmniej styczna przestrzelina o średnicy pocisku, odpowiedniej do kalibru broni użytej do strzelania.

§25.

W przypadku stwierdzenia w makiecie rogacza, lisa lub dzika więcej niż pięciu przestrzelin, należy każdorazowo doprowadzić do pięciu przestrzelin, odejmując najlepsze trafienia.

§26.

Nie oddanie strzału do ukazującego się celu z powodu: nie załadowania broni, nie odbezpieczenia broni, nie napięcia mechanizmów zamkowych lub innych niesprawności technicznych, traktuje się i zalicza jako chybienie.

§27.

1. Wszelkie niewypały, wynikłe z wady amunicji zarówno kulowej jak i śrutowej, należy powtarzać. W przypadku dubletu powtarza się cały dublet.
2. Za niewypał uznaje się nabój, którego ładunek śrutowy lub pocisk nie opuścił lufy mimo prawidłowego i wyraźnego zbitcia spłonki.
3. W przypadku niewypału, zawodnik nie może otwierać komór naboju broni, a jedynie ją zabezpiecza i trzymając lufami w kierunku celu zgłasza sędziemu niewypał. Otwarcie broni przez zawodnika powoduje nieuwzględnienie niewypału i zaliczenie chybienia.

§28.

Na zawodniku spoczywa odpowiedzialność za punktualne stawienie się na stanowisku strzeleckim. Zawodnik, który nie stawia się w wyznaczonym czasie może dołączyć do grupy i od tego momentu strzelać i zdobywać punkty. Opuszczone stanowiska nie są punktowane. W uzasadnionych przypadkach, o dopuszczeniu do strzelania opuszczonej konkurencji decyduje sędzia główny w wyznaczonym przez niego czasie.

ROZDZIAŁ IV. Prawidła odnoszące się do poszczególnych rodzajów strzelań

§29.

Strzelanie do rzutków na osi myśliwskiej:

1. Przy strzelaniu z miejsca, strzelcy całej grupy zajmują właściwe stanowiska strzeleckie. Po sprawdzeniu przez prowadzącego strzelanie, że wszyscy strzelcy są

- gotowi, podaje się im kolejno rzutki bez komendy, po przyjęciu postawy gotowości w czasie do 3 sekund,
2. Po oddaniu strzałów przez wszystkich znajdujących się na stanowiskach strzelców, następuje przesunięcie się ich na stanowiska następne i tak aż do zakończenia serii,
 3. Przy strzelaniu z podchodu, strzelcy całej grupy zajmują miejsca na stanowisku wyczekiwania,
 4. Strzelec, na którego przypada kolejność strzelania, staje na stanowisku wyjściowym, ładuje broń, jednak jej nie zamyka. Na komendę prowadzącego strzelanie: "marsz" - strzelec zamyka broń i trzymając ją oburącz, skierowaną wylotami luf w kierunku strzelania oraz skośnie ku górze, z kolbą na wysokości biodra, podchodzi naturalnym, równomiernym krokiem na wyznaczonej ścieżce strzeleckiej,
 5. Rzutki podaje się w tym czasie, kiedy podchodzący strzelec znajduje się na ścieżce strzeleckiej, nie dalej niż 14 a nie bliżej niż 11 metrów od wyrzutni,
 6. Po ukazaniu się rzutka (rzutków), strzelec składa się i daje jeden lub dwa strzały,
 7. Po oddaniu strzałów należy, nie odwracając się, broń otworzyć, rozładować i z otwartymi komorami naboju wrócić na stanowisko wyczekiwania.

§30.

Strzelanie do rzutków na kręgu myśliwskim:

1. Strzelcy całej grupy ustawiają się w rzędzie (gęsiego), zgodnie z ustaloną kolejnością, za odpowiednim stanowiskiem strzeleckim, skąd pojedynczo podchodzą na to stanowisko,
2. Strzelec, na którego przypada kolejność strzelania, zajmuje stanowisko strzeleckie, ładuje broń, przyjmuje postawę gotowości i podaje komendę „daj”, po której podaje mu się rzutki, w czasie do 3 sekund od podania komendy,
3. W momencie spostrzeżenia wyrzuconego rzutka (rzutków) strzelec składa się i daje jeden lub dwa strzały,
4. Po oddaniu strzałów należy otworzyć broń, całkowicie ją rozładować i z otwartymi komorami naboju, po okazaniu jej sędziemu, opuścić stanowisko strzeleckie,
5. Rzutki w dublecie powinny się krzyżować w miejscu pomiaru w kole o średnicy 1 metra.

§31.

Strzelanie do rzutków na przelotach:

1. Strzelcy całej grupy ustawiają się w rzędzie (gęsiego), zgodnie z ustaloną kolejnością, za odpowiednim stanowiskiem strzeleckim, skąd pojedynczo podchodzą na to stanowisko,
2. Strzelec, na którego przypada kolejność strzelania, zajmuje stanowisko strzeleckie, ładuje broń, przyjmując postawę gotowości i podaje komendę „daj”, po której podaje mu się rzutki, w czasie do 3 sekund od podania komendy,
3. W momencie spostrzeżenia wyrzuconego rzutka (rzutków) strzelec składa się i daje jeden lub dwa strzały,
4. Po oddaniu strzałów należy otworzyć broń, całkowicie ją rozładować i z otwartymi komorami naboju, po okazaniu jej sędziemu, opuścić stanowisko
5. strzeleckie,

6. Trafienie zalicza się do linii stanowiska.

§32.

Przy wszystkich strzelaniach do rzutków, rzutki należy unieważnić i podać nowe, jeżeli:

1. Rzutek rozerwie się przy wyrzuceniu, a przed oddaniem strzału,
2. Tor lotu rzutka odbiega od normy i rzutek nie został przyjęty; jeżeli rzutek został przyjęty zalicza się wynik strzału, jednakże strzał w takich warunkach jest dopuszczalny tylko wtedy, gdy zachowane są warunki bezpieczeństwa, a rzutek jest w locie,
3. Rzutek podano przed komendą strzelca lub przed przyjęciem przez niego postawy gotowości,
4. Rzutek podany jest z niewłaściwej wyrzutni (krąg),
5. Rzutek podany jest po zbliżeniu się strzelca na odległość mniejszą niż 11 metrów od wyrzutni (oś myśliwska),
6. Ponadto, przy strzelaniu dubletów (kolejność przyjęcia rzutka dowolna):
 - 1) zamiast dubleta podano rzutek pojedynczy,
 - 2) obydwie rzutki zostaną rozbite jednym strzałem,
7. Rzutki nie zostały wyrzucone jednocześnie (dopuszczalna tolerancja 0,5 sekundy),
8. Rzutki zderzą się w locie przed strzałem.

§33.

Strzelanie do makiety zająca w przebiegu:

1. Strzelcy całej grupy zbierają się na stanowiskach wyczekiwania, skąd - zgodnie z ustaloną kolejnością - podchodzą pojedynczo na stanowisko strzeleckie,
2. Każdy strzelec powinien zakończyć serię dziesięciu strzałów w czasie do 5 minut, a pięciu strzałów do 2 minut i 30 sekund od chwili zajęcia stanowiska,
3. Kiedy strzelec stoi na stanowisku strzeleckim w postawie gotowości, należy uruchomić makiety, w czasie do 3 sekund,
4. Po ukazaniu się makiety na przebiegu strzelec powinien złożyć się, dać do niej jeden lub dwa strzały, po czym przeładować broń, przyjąć znowu postawę gotowości i oczekiwać ukazania się makiety następnego przebiegu, postępując podobnie aż do zakończenia całej serii przebiegów makiety,
5. Przebieg makiety należy unieważnić i powtórzyć, jeżeli:
 - 1) makieta ukaże się z niewłaściwego kierunku,
 - 2) makieta ukaże się w pozycji jak po trafieniu,
 - 3) nastąpi przed strzałem zakłócenie ruchu makiety z przyczyn technicznych, a strzelec nie oddał strzału,
 - 4) uruchomienie makiety nastąpi przed przyjęciem postawy gotowości strzelca lub po upływie 3 sekund, a strzelec nie oddał strzału,
 - 5) w wyniku awarii makieta nie sygnalizuje trafienia.

§34.

Strzelanie do makiety dzika w przebiegu:

1. Strzelcy całej grupy zbierają się na stanowisku wyczekiwania, skąd, zgodnie z ustaloną kolejnością, podchodzą pojedynczo na stanowiska strzeleckie. Każdy strzelec powinien zakończyć serię dziesięciu strzałów w czasie do 5 minut lub pięciu strzałów w czasie 2 minut 30 sekund od chwili zajęcia stanowiska,
2. Kiedy strzelec stoi na stanowisku strzeleckim w postawie gotowości, należy uruchomić makiety w czasie do 3 sekund,
3. Po ukazaniu się makiety na przebiegu strzelec powinien złożyć się i oddać do niej jeden strzał, po czym ponownie załadować broń, przyjąć znowu postawę gotowości i oczekiwać ukazania się makiety następnego przebiegu, postępując podobnie, aż do zakończenia całej serii przebiegów makiety,
4. Przebieg makiety należy powtórzyć, jeżeli: 1) makieta ukazała się z niewłaściwego kierunku,
2) nastąpiło zakłócenie ruchu makiety, a strzelec nie oddał strzału,
3) uruchomienie makiety nastąpiło przed przyjęciem postawy gotowości, a strzelec nie oddał strzału.
5. Po zakończeniu serii przebiegów, należy ocenić wartość przestrzelin na makiecie, a przed ponownym jej użyciem wszystkie przestrzeliny zakreślić i zalepić naklejką lub nakleić nową tarczę.

§35.

Strzelanie do makiety rogacza i lisa:

1. Strzelcy całej grupy zbierają się na stanowisku wyczekiwania, skąd, zgodnie z ustaloną kolejnością, podchodzą na stanowiska strzeleckie,
2. Strzelcy, na których przypada kolejność strzelania, stają na wyznaczonych stanowiskach strzeleckich i oświadczając kolejno „gotów”, oczekują na sygnał do rozpoczęcia strzelania,
3. Prowadzący strzelanie, po stwierdzeniu gotowości strzelców na stanowiskach strzeleckich, daje komendę "ognia", która jest sygnałem do rozpoczęcia strzelania i od tej chwili mierzy się czas jego trwania,
4. Po komendzie prowadzącego strzelanie, strzelcy oddają w czasie do 10 minut nie więcej niż po pięć strzałów do makiety rogacza i lisa w dowolnej kolejności,
5. Po upływie 10 minut (a przy serii skróconej po upływie 5 minut) od rozpoczęcia strzelania, prowadzący podaje komendę "przerwać ogień", po której strzelcy obowiązani są natychmiast - niezależnie od tego, czy zdążyli oddać wszystkie strzały, czy też nie - otworzyć i rozładować broń i z otwartymi komorami naboju opuszczyć stanowiska strzeleckie,
6. Jeżeli w czasie strzelania makieta opadnie lub zmieni prawidłową pozycję należy przerwać strzelanie, poprawić makiety i kontynuować strzelanie,
7. Po zakończeniu serii strzelania, należy ocenić wartość przestrzelin na makietach, a przed ponownym ich użyciem wszystkie przestrzeliny zakreślić i zalepić naklejką lub nakleić nowe tarcze.

ROZDZIAŁ V. Układy serii w poszczególnych strzelaniach

§36.

W strzelaniach do rzutków na osi myśliwskiej obowiązują następujące układy serii:

1. Pełna seria 20 rzutków:
 - 1) 10 rzutków pojedynczych, strzelanych na pięciu stanowiskach strzeleckich z miejsca,
 - 2) 10 rzutków pojedynczych, strzelanych na ścieżce strzeleckiej z podchodu, lub
2. Pełna seria 20 rzutków:
 - 1) 5 rzutków pojedynczych, strzelanych na pięciu stanowiskach strzeleckich z miejsca,
 - 2) 5 rzutków pojedynczych, strzelanych na ścieżce strzeleckiej z podchodu,
 - 3) 5 rzutków podwójnych (dubletów), strzelanych w sposób następujący:
 - a) 3 dublety ze stanowiska 2,3,4 z miejsca,
 - b) 2 dublety ze ścieżki strzeleckiej z podchodu.
3. Skrócona seria 10 rzutków:
 - 1) 5 rzutków pojedynczych, strzelanych na pięciu stanowiskach strzeleckich z miejsca,
 - 2) 5 rzutków pojedynczych, strzelanych na ścieżce strzeleckiej z podchodu.

§37.

W strzelaniach do rzutków na kręgu myśliwskim obowiązuje następujący układ serii:

1. Pełna seria 20 rzutków, strzelana w sposób następujący:

Kolejność strzałów	Stanowisko	Rzutek z wyrzutni		Uwagi
		wysokiej	niskiej	
1	I	X		Pojedynczy
2+3	I	X	X	Dublet
4	II	X		Pojedynczy
5	II		X	Pojedynczy
6+7	II	X	X	Dublet
8+9	III	X	X	Dublet
10	IV	X		Pojedyncze
11	IV		X	Pojedyncze
12+13	V	X	X	Dublet
14	VI	X		Pojedyncze
15	VI		X	Pojedyncze
16+17	VI	X	X	Dublet
18	VII		X	Pojedyncze
19+20	VII	X	X	Dublet

2.

3. Skrócona seria 10 rzutków, strzelana w sposób następujący:

Kolejność	Stanowisko	Rzutek z wyrzutni	Uwagi
-----------	------------	-------------------	-------

strzałów		wysokiej	niskiej	
1	I	X		Pojedynczy
2+3	II	X	X	Dublet
4	III		X	Pojedynczy
5	IV	X		Pojedynczy
6	IV		X	Pojedynczy
7	V	X		Pojedynczy
8+9	VI	X	X	Dublet
10	VII		X	Pojedynczy

§38.

W strzelaniach do rzutków na przelotach obowiązuje jeden z trzech układów serii:

1. 10 rzutków pojedynczych, strzelanych z trzech stanowisk trzykrotnie, z dziesiątym rzutkiem strzelanym z wybranego przez zawodnika stanowiska,
2. 10 rzutków mieszanych (pojedynczych i dubletów), strzelanych z trzech stanowisk jako pojedyncze i z trzech stanowisk jako dublety, z dziesiątym rzutkiem strzelanym z wybranego przez zawodnika stanowiska,
3. 5 rzutków pojedynczych, seria skrócona, strzelanych po dwa rzutki ze stanowisk skrajnych (1 i 3) i jeden ze stanowiska środkowego (2).

§39.

W strzelaniach do makiety zająca w przebiegu obowiązuje jeden z trzech układów serii:

1. Jedna seria 10 przebiegów przemiennych (kolejno z prawa na lewo i z lewa na prawo),
2. Dwie serie po 5 przebiegów - jedna seria z prawa na lewo, druga z lewa na prawo,
3. Jedna seria skrócona 5 przebiegów - dwa z prawa na lewo i dwa z lewa na prawo oraz piąty, ustalony regulaminem zawodów.

§40.

W strzelaniach do makiety dzika w przebiegu obowiązuje jeden z trzech układów serii:

1. Jedna seria 10 przebiegów przemiennych (kolejno z prawa na lewo i z lewa na prawo),
2. Dwie serie po 5 przebiegów - jedna seria z prawa na lewo, druga z lewa na prawo,
3. Jedna seria skrócona 5 przebiegów - dwa z prawa na lewo i dwa z lewa na prawo, oraz piąty przebieg, ustalony regulaminem zawodów.

§41.

W strzelaniach do makiety rogowca i lisa obowiązuje jeden z dwóch rodzajów serii:

1. Po pięć strzałów do każdej makiety,

2. W serii skróconej obowiązuje jedna seria pięcioprzalowa, a ilość strzałów do każdej makiety określa organizator w regulaminie zawodów.

ROZDZIAŁ VI. Rodzaje wieloboju

§42.

Zawody PZŁ w strzelaniach myśliwskich można organizować w następujących formach wieloboju:

1. Pełny wielobój,
2. Skrócony wielobój,
3. Niepełny wielobój, który przeprowadza się, jeżeli podczas zawodów nie można rozegrać wszystkich konkurencji. W tak powstałej sytuacji zawody rozgrywa się wyłącznie w konkurencjach, które zostały możliwe do przeprowadzenia. Niezależnie od tego, czy niektórzy zawodnicy zdołali zakończyć przerwana konkurencję, czy nie, wszystkim startującym wynik tej konkurencji nie jest zaliczany do ogólnego wyniku zawodów. Indywidualnie zawodnikom można zaliczyć do wawrzynu lub klasy mistrzowskiej pełny uzyskany wynik,
4. Poza wielobojem można organizować zawody w innych konkurencjach.

§43.

Układy pełnego wieloboju myśliwskiego przedstawiają się następująco:

1. Oś myśliwska na zasadach określonych w §36 pkt 1 lub 2,
2. Krąg myśliwski na zasadach określonych w §37 pkt 1,
3. Przeloty na zasadach określonych w §38 pkt 1 lub 2,
4. Zajac na zasadach określonych w §39 pkt 1 lub 2,
5. Dzik na zasadach określonych w §40 pkt 1 lub 2,
6. Rogacz i lis na zasadach określonych w §41 pkt 1.

ROZDZIAŁ VII. Klasy strzeleckie

§44.

1. Klasa powszechna - dotyczy wszystkich startujących na zawodach w PZŁ, którzy nie osiągnęli w pełnym wieloboju myśliwskim 375/500 punktów.
2. Klasę mistrzowską zdobywa się na Mistrzostwach Polskiego Związku Łowieckiego w Klasie Powszechnej, Krajowym Konkursie Kół Łowieckich oraz Finale Ligi Strzeleckiej – obligatoryjnie, natomiast na innych zawodach szczebla centralnego, jeśli zawodnik zgłosi pisemnie przed rozpoczęciem zawodów chęć zdobycia klasy mistrzowskiej oraz pod warunkiem obecności przedstawiciela Komisji Strzelectwa Myśliwskiego NRL, występującego jako obserwator lub sędzia, gdy uzna on oficjalnie prawidłowość przygotowania strzelnicy, organizację i przebieg zawodów. Warunkiem zdobycia klasy mistrzowskiej jest uzyskanie na wyżej wymienionych zawodach wyniku 375/500 pkt lub lepszego. Zdobywca klasy mistrzowskiej ma prawo używać tytułu „Mistrz Strzelectwa Myśliwskiego”, noszenia odpowiedniej odznaki oraz

posiadania wpisu w legitymacji PZŁ o zdobytym tytule. Strzelcy, którzy uzyskali klasę mistrzowską w danym roku mają prawo do końca tego roku strzelać w klasie powszechnej.

3. Najwyższe wyróżnienie strzeleckie w Polskim Związku Łowieckim dla posiadających klasę mistrzowską – Wawrzyn Strzelecki - jest zdobywany według regulaminu Wawrzynu Strzeleckiego, z uwzględnieniem §59 pkt 2.
4. Klasy strzeleckie i tytuły uzyskane na podstawie uprzednio obowiązujących Prawideł pozostają w mocy.

ROZDZIAŁ VIII. Organizacja zawodów

§45.

Zawody strzeleckie organizowane na wszystkich szczeblach w PZŁ winny być oparte o obowiązujące Prawidła.

§46.

Strzelnice należy przygotować i wyregulować tak jak mówią o tym Prawidła, szczególną uwagę zwracając na sprawność maszyn, urządzeń i stan bezpieczeństwa.

§47.

Organizator opracowuje i przedstawia zawodnikom regulamin zawodów, w którym ustala wybrany wariant określony Prawidłami oraz inne dane ważne dla uczestników, w tym możliwość pokazu rzutków i makiet dla pierwszego zawodnika w pierwszych sześciu grupach.

§48.

Do przeprowadzenia zawodów należy zgromadzić niezbędną ilość rzutków w kolorze jednakowym dla wszystkich konkurencji w czasie zawodów (rzutki winny zawierać następujące parametry: średnica 110 mm, wysokość 27 mm, ciężar 105 g), przygotować niezbędną ilość makiet i tarcz.

§49.

Na osi myśliwskiej, zającu, kręgu i przelotach ustawić liczydła prezentujące uzyskany wynik przez strzelającego (2x20, 2x10). Zaleca się, aby na ścieżce podchodu zawodnik wchodził przez bramkę z fotokomórką, której przekroczenie uruchamia timer maszyny wyrzucającej rzutki lub została ustawiona przesłona ograniczająca widoczność nóg strzelca od strony sędziego stanowiskowego podającego rzutki.

§50.

Wszystkim zawodnikom należy zapewnić numery startowe, które muszą być noszone w widocznym miejscu.

§51.

Tarczę dzika należy odpowiednio nakleić na makietę i zamocować na wózku ponad belką tak, aby wszystkie pierścienie były widoczne i możliwe do trafienia.

§52.

Należy przygotować zapasową maszynę do rzutków, zapasowy wózek do dzika i zająca, a ponadto zapasową makietę zająca. Koniecznym jest również ustawienie i zainstalowanie agregatu prądotwórczego. Na początku ścieżki podchodu osi myśliwskiej umieścić napis „start”. Stanowiska na osi, kręgu i przelotach powinny być ponumerowane. Stanowisko strzeleckie powinno mieć kształt kwadratu o długości boku od 90 do 100 cm.

§53.

Obsługę zawodów zapewnia organizator. W skład obsługi zawodów wchodzi 24 osoby (sędziowie i sekretariat):

oś	- 4 osoby
krąg	- 4 osoby
przeloty	- 3 osoby
zając	- 3 osoby
dzik	- 3 osoby
rogacz i lis	- 3 osoby

razem 20 + 3 osoby w sekretariacie +1 osoba zbierająca metryki. Ponadto należy przygotować teczki na każdą konkurencję z metrykami i teczki w sekretariacie do zwrotnych metryk dla każdej osi oraz zapewnić niezbędną liczbę osób do obsługi maszyn i tarcz.

§54.

Organizator zapewnia opiekę lekarską na każdych zawodach.

§55.

Sprawność zawodów poprawia radiofonizacja strzelnicy.

§56.

Organizator zapewnia odpowiednie zaplecze socjalne (parkingi, sanitariaty, bufet, miejsca spożywania posiłków, itp.).

ROZDZIAŁ IX. Podstawy klasyfikacji, wyróżnienia, tytuły, nagrody i kary

§57.

Podstawy klasyfikacji:

1. Ocena trafień śrutowych. Za każdy trafiony cel zdobywa się pięć punktów. Przy strzelaniu dubletów po pięć punktów za trafiony rzutek.
2. Ocena trafień kulowych. Liczba zdobytych punktów wynika z dodawania wartości punktowych trafionych pierścieni.
3. Kolejność zajętych miejsc ustala się według liczby uzyskanych punktów.

4. W przypadku uzyskania równej liczby punktów przez dwóch lub więcej zawodników oraz przez dwa lub większą ilość zespołów, o zajętym miejscu decyduje kolejno:
 - 1) lepszy wynik w strzelaniu śrutem,
 - 2) lepszy wynik na kręgu,
 - 3) lepszy wynik na osi,
 - 4) lepszy wynik na zającu,
 - 5) lepszy wynik na dziku.
5. Jeżeli powyższe reguły opisane w pkt 3 i 4 nie mogą przynieść rozstrzygnięcia, to w klasyfikacji zespołowej o zajętym miejscu decyduje mniejsza rozpiętość między pierwszym, a ostatnim zawodnikiem zespołu, a następnie lepsze miejsce w klasyfikacji indywidualnej najlepszego zawodnika w zespole lub klasyfikuje się ex aequo.
6. W klasyfikacji indywidualnej przy uzyskaniu równej liczby punktów o pierwszym miejscu decyduje zawsze dogrywka – baraż. Jeśli pierwsza rozgrywka barażowa w konkurencjach śrutowych nie przyniesie rezultatu, to następuje druga rozgrywka w tej samej konkurencji do pierwszego pudła z zachowaniem kolejki. Przeprowadza się kolejne baraże aż do skutku. Jeżeli baraż przewidziany jest w konkurencjach kulowych, strzela się pełne serie aż do wyłonienia zwycięzcy. Do kolejnego barażu przechodzą tylko ci zawodnicy, którzy uzyskali najwyższy wynik w poprzednim barażu. Sędzia Główny ogłasza warunki barażu przed rozpoczęciem zawodów. Po wyłonieniu zwycięzcy, kolejność pozostałych zawodników ustala się na podstawie reguł opisanych w pkt 4, a jeśli one nie mogą przynieść rozstrzygnięcia to klasyfikuje się ich ex aequo.
7. Składy osobowe zespołów ustala się przed rozpoczęciem zawodów.

§58.

Wyróżnienia:

1. Rekord Polski na wszystkich mistrzostwach PZŁ - zespołowy i indywidualny,
2. Rekord Polski w Krajowym Konkursie Kół Łowieckich im. Ignacego Stachowiaka – zespołowy,
3. Puchar przechodni im. Adama Monikowskiego za najlepszy wynik zespołowy w strzelaniu śrutem na Mistrzostwach PZŁ w klasie powszechnej,
4. Puchar przechodni im. Andrzeja Niezabitowskiego za najlepszy wynik zespołowy w strzelaniu kulą na Mistrzostwach PZŁ w klasie powszechnej,
5. Puchar przechodni Komisji Strzelectwa Myśliwskiego NRŁ za najlepszy wynik zespołowy w strzelaniu śrutem na Mistrzostwach PZŁ w klasie mistrzowskiej,
6. Puchary w Mistrzostwach PZŁ w klasie otwartej zgodnie z regulaminem Ligi Strzeleckiej.

§59.

Tytuły:

1. Mistrz Strzelectwa Myśliwskiego - od 375/500 pkt,
2. Zdobywca Wawrzynu Strzeleckiego - od 1320/1500 pkt.

§60.

Nagrody:

Nagrody i dyplomy ustala organizator zawodów, prezentując je uczestnikom przed rozpoczęciem zawodów. Nagrody, wynikające z regulaminu zawodów, mają charakter obligatoryjny, pozostałe - w tym fundowane i wskazane - zależą od fundatora. Nagrody i dyplomy mogą dotyczyć klasyfikacji zespołowej, indywidualnej, klasy powszechnej, mistrzowskiej, czy też Wawrzynu Strzeleckiego.

§61.

Kary:

1. Za naruszenie w czasie zawodów zasad bezpieczeństwa, etyki, Prawideł, regulaminu zawodów, zasad kultury, zakłócenie porządku i inne działania naruszające obowiązujące na strzelnicy reguły, w zależności od ciężaru przewinienia, wprowadza się następujące kary dla zawodników:
 - 1) upomnienie,
 - 2) wykluczenie z udziału w zawodach.
2. Czasem zawodów jest okres zaczynający się oficjalną formułą otwarcia i kończący się oficjalną formułą zamknięcia zawodów.
3. Kary opisane w pkt 1 ppkt 1) i 2) nakłada się w czasie zawodów.

§62.

1. Decyzję o ukaraniu sporządza się na piśmie: w przypadku kary upomnienia - na metryce strzelań, natomiast w przypadku kary wykluczenia z udziału w zawodach – odrębnie, w trzech egzemplarzach (dwa egzemplarze otrzymuje sędzia główny, a jeden egzemplarz, po zakończeniu zawodów, na swoje żądanie ukarany zawodnik).
2. Decyzja powinna zawierać: określenie zawodów, ich daty i miejsca, wskazanie imienia, nazwiska i numeru startowego ukaranego zawodnika, stanu faktycznego związanego z przewinieniem, naruszonego przez zawodnika przepisu, treść podjętej decyzji i jej podstawę prawną oraz czytelne podpisy sędziów (sędziego).
3. O nałożeniu kary, o ile to możliwe, należy poinformować ukaranego zawodnika.

§63.

1. Upomnienie udzielane jest przez sędziego stanowiskowego lub sędziego głównego.
2. Sędzia stanowiskowy o udzielonym upomnieniu informuje bezzwłocznie sędziego głównego, przekazując mu metrykę strzelań, zawierającą decyzję o ukaraniu.

§64.

1. Wykluczenie z udziału w zawodach nakładane jest przez trzyosobowe kolegium sędziów powoływane przez sędziego głównego na dane zawody. Sędzia główny jest członkiem kolegium. Kara wykluczenia z udziału w zawodach jest obligatoryjnym i najniższym zagrożeniem za spożywanie alkoholu lub używanie środków odurzających na strzelnicy.

2. Wniosek o wykluczenie z udziału w zawodach składają:
 - 1) sędzia stanowiskowy,
 - 2) sędzia główny,
 - 3) organizator zawodów.
3. Decyzja kolegium sędziów o wykluczeniu z udziału w zawodach zapada większością głosów i jest ostateczna.

§65.

1. Sędzia główny po zakończeniu zawodów, w przypadku stosowania kar, sporządza protokół, w którym zamieszcza informację o wszystkich nałożonych karach wraz z informacjami, o których mowa w §62 pkt 2. Do protokołu załącza się po jednym egzemplarzu decyzji o ukaraniu.
2. Protokół sędzia główny przesyła bezzwłocznie do właściwego ze względu na organizację zawodów Zarządu Okręgowego lub Zarządu Głównego PZŁ.

ROZDZIAŁ X. Zasady sędziowania

§66.

Na wszystkich zawodach organizowanych w PZŁ wprowadza się następujące zasady sędziowania:

1. Sędziów dobiera powołany przez organizatora sędzia główny. Sędzia główny na czas zawodów jest przełożonym wszystkich sędziów, może uchylać i zmieniać ich decyzje w czasie zawodów, o ile decyzje te są sprzeczne z przepisami.
2. Sędzia główny powołuje kolegium sędziów, o którym mowa w §64 pkt 1 i przewodniczy jego obradom.
3. Sędzia główny:
 - 1) sprawdza przed rozpoczęciem zawodów przygotowanie strzelnicy i uznaje jej gotowość do przeprowadzenia zawodów,
 - 2) rozdziela funkcje poszczególnym sędziom,
 - 3) przeprowadza przed rozpoczęciem strzelań odprawę z zawodnikami, w której przypomina w szczególności: o zasadach bezpieczeństwa, przepisach strzelań, oraz informuje o wybranej konkurencji do rozgrywki barażowej i o jej warunkach,
 - 4) po zakończeniu zawodów ogłasza wyniki.
4. Funkcje sędziów mogą sprawować osoby posiadające przeszkolenie i uprawnienia do sędziowania na zawodach Polskiego Związku Łowieckiego.
5. Sędzia prowadzący na osi, kręgu, przelotach oraz zającu ogłasza wynik strzału zawodnika głosem lub gestem ręki.
6. Na decyzję sędziego stanowiskowego zawodnik lub kierownik zespołu zawodników może złożyć protest do sędziego głównego. Protest ten powinien być złożony i rozpatrzony bezzwłocznie.

7. Sędzia stanowiskowy obowiązany jest bezzwłocznie informować sędziego głównego o złożonych protestach, a także o wszelkich zaistniałych problemach, w tym technicznych. Protest, a także decyzja sędziego głównego muszą być odnotowane przez sędziego stanowiskowego na metryce.
8. Decyzje sędziego głównego podczas zawodów są niepodważalne.
9. Na decyzję sędziego głównego zawodnik lub kierownik zespołu zawodników może w ciągu tygodnia od dnia zakończenia zawodów złożyć zażalenie do organizatora zawodów. Zażalenie powinno być rozpatrzone w ciągu miesiąca od chwili otrzymania go przez organizatora.